

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 2. Quomodo natura humana ad miracula sit cooperata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

concipi aliqua vis creata, quæ ad hæc efficienda inclinet.

Dices; Saltem respectu gratiæ, & aliquorum habituum supernaturalium, poterit dari vis productiua creata.

Nulla vis creata potest esse productiua gratiæ.

Respondeo; Satis certum est, de facto in Christi humanitate talem vim non esse: nam Concil. Tridentinum sess. 6. cap. 7. soli Deo hoc tribuit, cum ait, *Causam efficientem nostræ iustificationis esse Deum, qui gratuito abluit & sanctificat nos signans & vngens spiritu promissionis sancto.* Quod intellige, de causa efficiente, quæ vi intrinsecâ, & effectui proportionatâ, operatur. Idem docet D. Thomas quæst. 112. art. 1. ad 1. & 2. Et Theologi passim in 4. dist. 1. Et Andreas Vega lib. 7. in Tridentinum cap. 4. 10. 11. 12. 13. Sed neque talis vis videtur possibilis. Quia neque est ipsa gratia; cum hæc non sit productiua sui similis, sicut calor caloris, & lumen luminis: habitus enim tantum sunt productiui actuum per actionem immanentem, nec habent actionem transeuntem in aliud subiectum. Neque est alia vis perfectior quæ hoc possit: nam summa participatio diuinæ perfectionis, est gratia, & dona illi connexa.

Dices; Christus homo est causa gratiæ, ut primum principium per se gratum; & ut exemplar omnis nostræ iustitiæ: ergo ut causa principalis habens in se vim proportionatam.

Varijs modis concurrunt Christi ad productionem gratiæ. Primò.

Respondeo; Ad productionem gratiæ, & donorum spiritualium in nobis, Christum concurrere suâ humanitate varijs modis. Primò, In genere causæ finalis; nam ipse est finis nostræ iustificationis, ut docet Concil. Trident. sess. 6. cap. 7. cum ait, *Finem nostræ iustificationis esse gloriam Dei & Christi.* Sed hac ratione non est causa efficiens, sed finis secundarius. Secundò, Per modum causæ exemplaris, quatenus habet in se excellentissima gratiæ dona; ad quorum imitationem, nobis quoque gratia confertur: quia Deus per gratiam, quam nobis confert, intendit nos Christo assimilare, iuxta illud ad Rom. 8. v. 29: *Quos præsequit, & prædestinavit conformes fieri imaginis Filij sui.* Et hic modus causæ, potest vel ad efficientem, vel ad formalem causam deduci. Tertiò, Per modum merentis; ut infra ostendetur: & sic est causa principalis in hoc genere, imò & prima in illo ordine causarum; tum, quia eius meritum non pendet ab alio merente, & omnia aliorum hominum merita pendunt à merito ipsius: tum, quia meritum ipsius tantum valet, quantum omnia dona gratiæ quæ nobis conferuntur, & multò amplius. Quartò, Potest intelligi concurrere per modum applicantis; sicut voluntas applicat vim motiuam & executiuam ad opus: de quo modo statim dicemus. Quintò, Potest concipi concurrere per modum causæ physicæ directè influentis. Et sic negamus ipsius humanitatē posse esse causam principalem gratiæ.

Secundò.

Tertiò.

Quartò.

Quintò.

5
Diuinitas humana ei assistet ad miracula.

Dico Secundo, Hæc virtus miraculorum nihil est aliud in Christo, quàm potestas diuina hypostaticè vnita naturæ humanæ, eique tamquam intrinsecâ quædam facultas assistens ad omnia opera miraculosa fini Incarnationis consentanea. Est communis Doctorum, maximè si loquamur de virtute principali seu proportionatâ.

Probatur; Quia cum nulla possit dari vis creata, quæ sit causa proportionata efficiendis miraculis; necesse est confluere ad virtutem Dei in-

creatam, assistentem & humanitati insidentem, Quod confirmatur, & simul explicatur: Nam sicut Deus, cum rei dat naturam, ei se applicat, & quodam modo vnit, ut possit operari opera naturalia; & cum dat gratiam, assistit per auxilium supernaturale, ut homo possit operari opera meritosa: ita vniedo se hypostaticè humanitati Christi, ei se applicuit, & continenter assistit, ut possit operari omnia opera miraculosa omnem naturæ potestatem superantia, quæ quidem ad finem Incarnationis sint oportuna.

Vbi Notandum est, Sicut vis motiua naturalis in homine, ita subest voluntati quo ad vsum & executionem, ut voluntas possit eam ad opus applicare quousque lubet; adeo ut hoc ipso, quo voluntas vult, illa vis operetur: ita in Christo, potentia diuina sic se applicat, & accommodat voluntati humanæ, ut quodammodo ei, quo ad vsum sit subiecta (sicut quodammodo subest voluntati nostræ quo ad concursum generalem) adeo ut voluntas Christi possit illam applicare ad opera supernaturalia, perinde ac si esset facultas quædam naturalis.

Imò si quis ad vsum & quousque modo subiecta est.

Quod Confirmatur Matth. vii. v. 18. *Data est mihi omnis potestas in celo & in terra.* Vbi non tantum significatur omnipotentiam diuinam esse ipsi hypostaticè vnitam; sed esse ita vnitam, ut possit eâ uti, & eam applicare ad omne opus in celo vel in terra parandum, ad hominum salutem, & Cælestium confummationem. Ad Philip. 2. v. 10. *Dedit illi nomen quod est super omne nomen, ut in nomine I E S V, omne genu flectatur: &c.* id est, ut eius potestati omnia sint perfectè subiecta. Apocalip. 5. v. 12. *Dignus est Agnus accipere virtutem, & diuinitatem, & sortitudinem.*

Idem potest confirmari ex Patribus, qui docent Christum fecisse miracula ex potestate. Vide Chrysostomum hom. 26. in Matth. Et August. li. 22. de ciuitate c. 9. & 10. Nec quisquam potest hoc negare, qui fatetur illum hominem, omnimomento, in potestate suæ voluntatis habuisse operari miracula. Hoc enim non potest intelligi, nisi ponamus vsum potentiæ diuinæ fuisse in potestate voluntatis humanæ. Et ratio est; Quia hoc debitum erat illi humanitati: tum, quia potentia diuina illi naturæ erat substantialiter vnita; ac proinde applicatio illius potentiæ & vsum debebat esse in potestate voluntatis humanæ, saltem ad opera illa, quæ fini Incarnationis congruebant; id est, quæ erant oportuna ad instaurationem omnium, quæ in Cælo & quæ in terra sunt: tum, quia illa natura constituta erat *Caput* totius vniuersi; ac proinde debebat habere potestatem influendi in omnes creaturas; ut dictum est q. 8.

Hæc assistentia est humanitati debita.

D V B I V M II.

Quomodo natura humana ad Miracula sit cooperata?

Respondeo & Dico Primò, Humana natura cooperata est ad miracula, per modum causæ effectiue applicantis & determinantis vim efficiendi ad opus.

6
Humanitas cooperata est ad miracula ut causa efficiens applicans vim diuinam.

Sequitur Ex dictis; Nam in potestate voluntatis humanæ erat applicare, & quodammodo determinare diuinam virtutem ad opus; eò quod hæc voluntas, esset voluntas diuinæ Personæ, & diuinam

Capitis

Capitis omnium: quiddam enim Persona diuina vult, etiam per voluntatē humanam; statim debet fieri per potentiam accommodatā eiusdem Personae. Quod confirmatur ex modo, quo Christus miracula fecit, scilicet imperando. Matt. 8. v. 26. *Imperauit ventis & mari, & facta est tranquillitas magna.* In quem locū vide Hieron. Item ibidem v. 2. & Luc. 5. v. 12. *Domine, si vis, potes me mundare.* At ille ait: *Volo mundare.* In quem locum vide Chrysostr. Luc. 7. v. 15. *Adolescens, tibi dico surge.* Ioan. 11. v. 43. *Lazare veni foras.* Ex quibus modis loquendi patet eum potuisse applicare & vti potestate diuinā, quatenus erat homo, perinde ac si creata & inherens fuisset. Vnde Cyrillus epist. ad Monachos Aegypti: *Apparuit, inquit, Christus caelesti potestate & auctoritate instructus; & ideo sic loquitur.*

Nulli autem Sanctorū id concessum, ita vt immediatē & ex auctoritate, quoties luberet, diuinā virtutē vti posset; sed plerumque oratio, saltē interior debebat interuenire. Vide August. l. 22. de Ciuit. c. 9. & 10. Quod si aliquando ex potestate visi sunt facere miracula, credibile est semper antecessisse singularem inspirationem vt facerent; & ita non propriē ex auctoritate faciebant. Christus autem ita hac potestate utebatur, ac si naturalis humanē naturā fuisset.

Aduertē tamen, Voluntatem humanā, non sic applicuisse diuinam virtutem ad opus, quasi aliquem in illam influxum habuerit; cum nec in naturalem potentiam aliquid influat: neque quod naturali necessitate illa tunc determinata fuerit; sicut fit in nobis: quia potentia diuina non est naturaliter subiecta humanē voluntati, sicut potentia animę voluntati subiiciuntur sed quia necessitate suppositionis determinata fuit ad opus, humanā voluntate volente. Quā suppositio erat duplex, vno videlicet hypotatica, & ordinatio diuina circa Christum, vt erat Caput vniuersi. Ex utroque enim proueniebat, vt humanā voluntate absolute aliquid volente, necesse esset diuinam potentiam applicari ad opus.

Dico Secundō, Humana natura in Christo, praesertim ratione actionum externarum, etiā cooperata fuit ad miracula per modū instrumenti Personae Verbi seu diuinitatis. Ita D. Tho. hoc loco & multi Patres, qui humanitatem vocant instrumentū diuinitatis. Dico, Praesertim ratione externarū actionum, quia quando nihil externum interuenit, sed solā voluntate perficitur miraculum, nō solet humanitas à Patribus dici instrumentum: quamvis D. Thomas hoc non refugiat.

Probatur simul & explicatur: Quia id rectē vocatur instrumentum, quod ex se vim nullā habet, nisi quod deferat & quodāmodo formaliter applicet vim principalis agentis. Sicut emplāstrū defert & explicat vim medicamenti; penicillus artem pictoris, seu artificiosum eius motum: atqui hoc modo humanitas, eiusque actiones, praesertim externae, deferunt & applicant vim diuinā intimē ipsis insidentem & vnitā: ergo operatur tamquā instrumentum diuinitatis. Minor Probat; Quia cum Dominus sanabat contactu, virtus diuina insidens manui, applicabatur corpori alterius ad sanandum: quando sanabat imperio, vox eius, quae erat vox Verbi diuini, applicabat diuinam virtutē ad opus: & ita haec erāt instrumēta, per quae ipsum Verbū operabatur: nam per haec, eius diuinā virtutē quodāmodo deferēbatur & applicabatur.

Dices; Virtus diuina est vbique: ergo non poterat deferri & applicari. Respondeo, Non erat vbique, seu in omni re substantialiter vnita; nec determinata ad opus tale: sed solū in Christo, eiusque sacris actionibus. Sicut si diuina virtus ita afflueret alicui cruci, vt quēcumque illa Crux contingeret, ille mox diuinā virtute intrinsecus latente sanaretur; rectē diceretur ea deferri & applicari per Crucem, & crux esset instrumentum conferendae sanitatis. Ita multo magis Caro Christi, cui substantialiter est vnita diuinitas, erit instrumentum sanitatis, deferens & applicans virtutem diuinam. Adde, Si virtus diuina non esset vbique, tamen haec applicatio est eius conditionis, vt eam reipsā deferret & applicaret. Vnde quod non fiat localis delatio, non est ex conditione actionis instrumenti; sed ex immensitate diuinę substantię.

Hic tamen aduertē; Quando dicimus naturam humanam esse instrumentū diuinitatis, tunc Persona Verbi considerata vt subsistit in natura diuina, habet se vt operans; virtus diuina, vt id, quo operatur; natura autem humana, vt instrumentum Verbi, mediante quo, ipsius virtus applicatur. Quando autem dicimus naturam humanam esse causam effectiue applicantem; tunc Christus vt subsistens in naturā humanā, consideratur vt operans, seu applicans per voluntatem humanam; virtus autem diuina, seu virtus Verbi, consideratur vt id, quo operatur. Etsi enim in Christo sit vnica persona, tamen haec virtute est duplex propter duas naturas: & ita vtrāque ratione potest ei attribui operatio, tamquam principio, quod operatur.

DVBIVM III.

Vtrū humanitas Christi praeter hos modos operandi, habuerit aliquem immediatum influxū supernaturalem, in opus miraculosum?

Quidā Recentiores affirmant; & idcirco volunt humanitatem vocari instrumentum diuinitatis. Sed variē explicant. Plerique enim ex illis putant humanitati, eiusque actionibus, tunc imprimi motum quemdam supernaturalem, & quasi artificiosum; quem vocant vim instrumenti, & vim instrumentariam; & vi huius motionis ipsam agere. Sicut penicillo imprimitur motus artificiosus à pictore, quo penicillus pingit. Ita Dominicus Soto, & multi Thomistae adducti quibusdam testimonijs D. Thomae.

Sed Hoc ab alijs rejicitur; Non enim explicant quid sit hic motus, aut quam vim habeat. Exemplum etiā illud de penicillo, & alijs instrumentis artis, parum ad rem facit. Omnia enim instrumenta artis, solum efficiunt immediatē motum locale, per eum aliquid addendo, vel detrahendo, vel collisione sonum excitando. Penicillus enim defert & imprimit colores, motus à Pictore. Serra secat ligna detractis minutis ramentis. Cithara sonitum excitat collisione neruorum cum aere. Ad haec autem nullā opus est eleuatione supra naturalem modum operandi, sed tantummodo motionē locali; nam seipsa mouere nequeunt: quā motione in illis recepta, sunt iam causae principales habentes vim proportionatam effectui. Deinde, fingi non potest, quae sit in illa motio impressa voci, aut rei corporeae, quae vim habeat

Hh produ-

Quo pacto
Virtus diuina
dicatur ad
humanitatem
Christi de-
ferri & ap-
plicari.

7
Sanctorum
miracula
non fuerunt
auctorita-
tine per-
petrata.

Vis diuina
erat ex
suppositio-
ne deter-
minata ad
opus.

8
Ite coope-
rata est Vt
Instrumentum
Verbi.

Instrumentum
quid.

9
Dominicus
Soto vult
humanitatem
effici-
uam in
miraculo
per motum
instrumenti.

Rejicitur.